

at paalægge dem Pligt til at overtage alle borgerlige Ombud.

Det foreliggende Lovforslag, der rummes i tre korte Linier, er i Virkeligheden af meget stor og vidtrækkende Betydning. Det anerkender det Princip, at man ved Besættelse af Embeder og Stillinger udelukkende skal tage Hensyn til Ansøgenes Evner og Kvalifikationer og ikke til deres Køn. Lovforslaget udmærker sig ved, at det skærer gennem Uklårheder og Tvivl om, hvorledes denne eller hin af de nugældende Bestemmelser skal forstaas. Jeg skal derfor paa det varmeste anbefale Lovforslaget til hurtig og velvillig Fremme. Jeg vil gerne tilføje, at Gennemførelsen af dette Lovforslag vil blive hilst med Glæde af meget store Kredse af Kvinder Landet over."

Mathilde Hauschultz (K):

gjorde opmærksom paa, at hvis det foreliggende Lovforslag gik igennem, opnaaede Kvinderne fuld Ligestilling med Mændene..... den Skranke, der her vilde falde, var den sidste. For 60 Aar siden fik Kvinder lige Adgang med Mænd til borgerlig Næring.... Det var en Rekord, der var præsteret her hjemme ved i Løbet af saa faa Aar at faa fuld Ligestilling for Kvinder og Mænd. Men det var endnu kun i de offentlige Forhold, at det var saadan; „indadtil lever vi i mange Maader som vore Bedste- og Oldemødre. Med Hensyn til Familieretten og Formueretten havde Kvinder endnu ikke naaet, hvad de har naaet udadtil.“.....

„Med Hensyn til Dommer- og Præsteembedet saa det ud, som om denne Lov vilde faa størst Betydning, hvis den da ikke nøjedes med at blive en Lov paa Papiret. For Tiden fandtes der kun ganske faa Kvinder, der opfyldte de Betingelser, der krævedes for Dommere og Præster.... og det vilde vise sig om Kvinderne — forudsat de har de samme Kvalifikationer som Mændene — vil kunne opnaa Embeder i Stat- og Kommune, eller om man vil foretrække Mændene, fordi man nu en Gang er vant til, at Mændene faar Statens og Kommunens Embeder.“ Det fremgik ikke tydeligt af Lovforslaget om Præsteembederne skulde gaa ind under dette. Taleren gennemgik derefter de Sager, hvor Kvinders Indflydelse vil gøre sig heldigt gældende i Dommerembedet og foreslog til Slut en Paragraf i Lovforslaget ændret, „hvorved alle de Embeder, som i Følge denne Lov staar

aabne for Mænd, ogsaa fuldt ud under samme Betingelser fremtidig staar aabne for Kvinder.“ Endvidere, at der „i de Paragraffer i Lov om Rettens Pleje, hvor der tales om Betingelserne for at blive Dommere, Politimestre o. s. v., i Stedet for Ordet „Mænd“ sættes „Personer“.

J. Oskar Andersen (K.):

„Rent personlig kan jeg gaa med til Kvinders Anvendelse som Præster i visse Stillinger. Der er utvilsomt, som ogsaa fremhævet af en tidligere Taler, god Grund til at antage, at Kvinder i visse præstelige Stillinger vil kunne gøre meget god Fyldest. Jeg tænker her paa saadanne Stillinger som Stillinger ved Hospitaller, Fængsler, de saakaldte personelle Kapellanstillinger eller Medhjælperstillinger, men jeg skal ikke indlade mig paa denne Side af Sagen, da det forekommer mig, at det slet ikke er det, det her kommer an paa. I den Henseende vil jeg følge den højtærede Justitsminister, som, da han fremsatte Lovforslaget, udtalte følgende, som jeg med den højtærede Formands Tilladelse vil oplæse — det findes i Rigsdagstidenden Sp. 2704: „Det forekommer mig rigtigere, at man ikke kommer ind paa en Diskussion om Kvinders Adgang til det ene eller andet Embede, men løser Sagen saaledes, at Kvinder faar lige Adgang med Mænd til alle Embeder“. Men skønt jeg ikke vil gaa ind paa en nærmere Diskussion af dette Spørgsmaal, maa jeg paa den ene Side sige, at det forekommer mig unægtelig at være en meget hurtig Maade at løse Vanskelighederne paa. Man siger ganske simpelt: Dem taler vi ikke om, dermed er Sagen færdig. Der er imidlertid andre Ting, som giver god Grund til at komme ind paa det for Kirken uhyre vigtige principielle Spørgsmaal om Kvinders Adgang til kirkelige Stillinger, og ganske særlig er der Grund til at komme ind paa den Maade, hvorpaa dette Lovforslag søger at gennemføre dette radikale Brud paa, hvad der hidtil har været Praxis i vor Kirke. Jeg maa til at begynde med sige, at jeg overhovedet stiller mig tvivlende overfor det Spørgsmaal, om man kan betragte gejstlige Embedsmænd som Embedsmænd i Ordets almindelige Betydning.....

Men hvis altsaa gejstlige skal betragtes som Statsembedsmænd, og vi paa den anden Side ved, at det er den højtærede Justitsministers Mening, at

dette Lovforslag ogsaa omfatter de gejstlige Embedsmænd og nu giver Kvinderne Adgang til at faa gejstlige Embeder, saa maa jeg sige, kunde den første Tanke jo være den, som ogsaa min ærede Partifælle nylig fremhævede, at dette vil faa liden praktisk Betydning, ja, at man i en vis Forstand maaske kunde sige, at det at give Kvinderne Adgang til gejstlige Embeder vil være Bluff. Thi selv om man har de Betingelser, som forudsættes for at kunne gaa ind i et gejstligt Embede, er det ikke dermed givet, at man faar Embedet. Staten stiller bestemte Krav, men der er en anden Side af Sagen, nemlig at man ikke kan komme ind i et gejstligt Embede uden at blive ordineret, og hvis man er ordineret, spiller, som det vil være den høje Rigsdag bekendt, Kollatsspørgsmaalet en vis Rolle. Det vil med andre Ord sige: Bispeembedernes Prøvelse vil komme til at spille en Rolle. Men saa vidt jeg kan skønne, vil efter dette Lovforslag, i alt Fald som det formelt lyder, Spørgsmaalet stille sig ret uheldigt og uklart. Sagen er nemlig den, at de Betingelser, som Biskopperne skal undersøge, drejer sig om, hvorvidt vedkommende er i Besiddelse af visse Kundskaber, har den rette Lære og har ført et retskaffent Liv. Jeg vil antage, at dette ikke vil komme til at indvirke uheldigt paa Muligheden for Kvinders reelle Adgang til præstelige Embeder. Med andre Ord, hvis man ser paa disse rent formelle Betingelser, er der ikke noget i den bestaaende kirkelige Lovgivning, som kunde hindre Kvinders Adgang til kirkelige Embeder. Men der er noget helt andet, man maa være klar paa, og det er, at vor Kirke er bundet aldeles principielt til Skriften — som Lov og Norm, og jeg tvivler ikke paa, at hvis dette bliver gennemført, vil man i en Række kirkelige Kredse komme i den allerstærkeste Bevægelse ud fra den Forstaaelse, som der fra gammel Tid er i Kirken, af et bestemt Skriftord, 1ste Kor — 14 — 34, at Kvinden skal tie i Kirken. Jeg deler ikke den Opfattelse af dette Skriftord, men jeg mener, man maa regne med, at saadan er Forholdet, og man maa regne med, at der jo fra gammel Tid er en uhyre stærk Uvillie mod, at Kvinderne kommer til at forvalte Sakramenterne. Man maa ogsaa regne med, at der i saa Henseende er et Spørgsmaal, der har spillet en meget afgørende Rolle gennem Tiderne, navnlig i Oldkirkens Dage, Spørgsmaalet om gifte